

V petek, 30. januarja 2015 je v Domu kulture Lenart župan Občine Lenart, mag. Janez Kramberger pripravil sprejem za predstavnike gospodarstva, direktorje podjetij, vodje javnih zavodov, predsednike društev, duhovnike in predstavnike drugih organizacij, ki soustvarjajo življenje in delo v občini Lenart. V kulturnem programu nas je z raznovrstnim, mladostnim in energičnim nastopom razveselil Mešani pevski zbor Prve gimnazije Maribor, pod vodstvom profesorice Polone Meke Ožinger in Maje Lutar. V svojem nagovoru je župan povedal: "Spoštovane gospe in gospodje! Ob priložnostih, kot je današnje srečanje, so naše misli in načrti usmerjeni v prihodnost. Ko načrtujemo prihodnost, moramo dobro poznati sedanost, le to pa lahko ocenimo tudi skozi številke.

Občina Lenart meri 62 km² in se med slovenskimi občinami površini uvršča na 111. mesto. V občini živi okoli 8200 prebivalcev, kar je na 65. mestu v Sloveniji. Po statističnih podatkih je bilo konec leta 2013 v občini 617 podjetij, kar pomeni porast v primerjavi z letom 2012, ko je v občini delovalo 590 podjetij. Na področju občine Lenart je 460 kmetijskih gospodarstev, le 33 jih ima registrirano dopolnilno dejavnost.

Razveseljivo je sicer, da je število delovnih aktivnih ljudi v občini 4.023 oseb ali 49%. Če ta podatek razčlenimo, ugotovimo, da je bilo novembra lani v občini 3608 zaposlenih, 415 samozaposlenih, od tega 194 kmetov.

Zaskrbljujoč je podatek o 11,1% brezposelnih, kar je 0,5% več kot lani. To ni zgolj številka, ampak pomeni osebne stiske ljudi. Stopnja brezposelnosti je sicer nižja od slovenskega povprečja, ki znaša 12,5 %.

Ob navajanju statističnih podatkov se moramo zavedati, da so le-ti odraz osebnih zgodb posameznikov in družin.

Pri navajanju števil, ki odražajo osebne okoliščine ljudi ne moremo mimo tiste o socialni pomoči. V preteklem letu je na centru za socialno delo vložilo vlogo za denarno socialno pomoč 624 občanov, kar pomeni, da se socialno ogrožene čuti 7,6% naših občanov.

Navedeni podatki so slika dela nas vseh, tudi občine. Seveda pa je občina del širšega okolja, del države. Porodile so se mi misli o nas samih, naši družbi in državi. Ob pripravi tega govora, sem prebral naslednje trditve:

Slovenija je demokratična republika. Slovenija je pravna in socialna država. Slovenija je država vseh svojih državljanov in državljanov.

Ste prepoznali te besede, vam zvenijo znano in domače? Niso le fraze, ki jih politiki izrekajo v svojih govorih in političnih obljubah. Tako se glasijo prvi trije člani ustave, temeljnega pravnega akta Republike Slovenije. Koliko je Slovenija demokratična, pravna in socialna država ugotavljamo in doživljamo vsak dan. Te določbe so vedno bolj le črke na papirju, realnost je drugačna, Slovenija je vse manj država svojih državljanov in državljanov, od nas je vedno bolj odtujena, ni servis, ki nam služi. Postala je tisto, kar razumemo kot državo v negativnem smislu besede, birokratski aparat, center moči, ki služi interesom določenih skupin in lobijem. Javna

korist, blaginja in kakovost življenja državljanov je vse manj odgovornost in skrb tistih, ki to državo vodijo in odločajo.

Slovenijo obvladuje množica neživiljenjskih in nelogičnih predpisov in zakonov, ki omejujejo podjetniško iniciativo in ustvarjalnost. Pravna država niso zapisani zakoni, pravna država je tista, ki zakone izvaja. Ne le država, kot abstraktni pojem, ampak vsi, od državljanov do vodilnih politikov, vseh organizacij in ustanov.

Do osamosvojitve v zgodovini svoje države nismo imeli, prav tako nismo imeli industrije, razvitega gospodarstva, meščanskega sloja, skratka stvari, ki so temelj razvoja družbe in jih pojmujejo kot državotvorne. Ni bilo potrebno sprejemati pomembnih odločitev, ker so nam vladali drugi in so odločali namesto nas.

Posledica zgodovinskih okoliščin, preteklosti, geografskih danosti in kulture je, da se je slovenska družba razvila v majhno skupnost, podobno vaškemu okolju. Skupnost, kjer vsak pozna vsakega, kjer družba funkcionira po sistemu vez in poznanstev, izmenjavi uslug in protiuslug, kjer imaš moč in vpliv, če lahko komu kaj »zrihtaš« ali koga »nategneš«, običajno seveda državo. Namerno sem se izrazil z besedami, ki jih uporabljamo v vsakdanjem, pogovornem jeziku, ker najbolje odražajo delovanje naše družbe, države, odnose in moralo. Smo družba egalitarnosti, kjer je najbolje, če smo vsi enako povprečni. Individualiste in tiste, ki z dosežki, znanjem in sposobnostmi izstopajo iz povprečja, znamo onemogočiti ali izločiti, ali pa jih pripravimo do tega, da odidejo. To se dogaja v sedanjosti, o tem pa pričajo tudi zgodbe mnogih uspešnih slovenskih znanstvenikov, umetnikov, izumiteljev iz preteklosti. Majhna država, veliki narcisi, Slovenci gojimo občutek večvrednosti in prepričanje, da smo boljši od drugih narodov. O sebi menimo, da smo narod garačev, domišljamo si, da trdo delamo, predvsem pa veliko tarnamo o tem kako garamo in kako ni mogoče ničesar spremeniti oziroma narediti.

Te misli bi lahko podkrepili s primeri in dogodki iz vsakdanjega življenja, še bolj pa to dokazujejo zgodbe iz politike, gospodarstva in javnega življenja.

Vzorci obnašanja se v zgodovini ponavljajo. Slovenski znanstvenik in politik dr. Dragotin Dežman je že leta 1861 zapisal: «Poglavitni razlog za slovensko nazadovanje niso Nemci in nemščina, temveč naša lenoba, potuhnjenost in pohlevnost, naše črtenje, sovraštvo vsake zdrave in pravične kritike, naša zaljubljenost v jerhaste hlače, v kranjske oštarije in pijančevanje, naša apatija za javne reči, ...». Besede, ki nam dajo misliti tudi danes.

Živimo v svojem črno-belem svetu, kjer smo samo naši in vaši, levi in desni, srednja ali drugačna pot za nas ne obstaja. Kot družba smo usmerjeni v preteklost, vizije o prihodnosti nimamo. Teško se je odločiti, najbolje je, če se nič ne spremeni, potem nihče za nič ne odgovarja.

Že v preteklosti so se naši politiki in voditelji zanašali na druge, prelagali so politično odgovornost in odločitve.

Pravijo, da je zgodovina učiteljica življenja. To gotovo velja drugod, ne pa v Sloveniji, saj se naši voditelji iz dejanj svojih predhodnikov niso ničesar naučili, nasprotno, način odločanja, politična kultura iz preteklosti, se ponavlja. Naši vodilni politiki in ekonomisti se ravna po kompasu, ki ga določa Bruselj, svetovne banke, blagostanje državljanov Slovenije in gospodarski razvoj nista njihov prioriteten cilj.

Publicist in pisatelj Miha Mazzini v knjigi Samo smeh nas lahko reši odstira resnice in dejstva o Slovencih in nas sili k razmišljanju. Knjiga je izšla lani, zanimiva je naslednja Mazzinijeva ugotovitev: »V 500 letih, od časov Trubarja, se nismo nič zmenili, vedno smo čakali gospodarja, da nam pove, kako smo se odločili. Skandinavci pravijo, da so se morali zmeniti,

ker so tam resursi zelo omejeni. Švicarji tudi, Alpe so pozimi peklenške, zime dolge. Pri nas pa je očitno dovolj Sredozemlja, da bomo že kako. Oziroma, vedno se najde nekdo, ki da kredit in potem se lahko voz premakne še za kak blaten ovinek (malo gor, malo dol).«

Problem ni v drugih, problem je v nas samih, v našem načinu razmišljanja. Ko se bomo zavedli svoje realnosti, svojih napak, kje so naše meje in naše prednosti, bomo storili že prvi korak.

Glejmo drug na drugega kot na človeka, ne kot na sovražnika, tekmeča. Zavedajmo se svojih dolžnosti do soljudi, narave in skupnosti.

Predvsem pa se nehajmo prepirati, kot družba in skupnost se dogovorimo kaj od prihodnosti pričakujemo in določimo prioritete. Pomembno in potrebno je tisto, kar spodbuja gospodarski razvoj, blagostanje, kar služi javni koristi. Cilj države in družbe pa mora biti kakovostno življenje slehernega državljana. Vsak in vsi smo pomembni, vse kar ustvarja in gradi novo, plemeniti duha, prinaša dodano vrednost in nova delovna mesta.

Slovenija je del Evrope, evropske kulture, začnimo jo upravljati kot dober in razumen gospodar. Kreativno okolje, ustvarjalno delo, podjetniška iniciativa in inovativnost so pot in rešitev, da kot družba ne bomo le životarili. Sedanjost in prihodnost bomo kot posamezniki morali vzeti v svoje roke. Začnimo pri sebi, z ustvarjalnim delom, pozitivnim razmišljanjem in iskanjem novih rešitev. Pozitivni zgledi pritegnejo in dajo nov zagon. Zato vas na nagovarjam, ukrepajmo!

Naj sklenem razmišljanje z informacijo, da je novembra lani v korejskem Seulu potekal mednarodni sejem inovacij. Predstavilo se je 700 izumov iz celega sveta, iz 30 držav.

Sodelovalo je 20 slovenskih inovatorjev, od tega jih je 12 prejelo zlato, srebrno ali bronasto medaljo.

Prav tako je bila novembra na Kitajskem mednarodna razstava izumov, kjer so sodelovali izumitelji iz več kot 30 držav, Slovenci so za svoje izume prejeli 7 medalj. Osupljivi podatki, ki pričajo o potencialih slovenske družbe. Želim si, da bomo čez nekaj let prebrali, da nagrajeni inovatorji in izumitelji doma, v Sloveniji razvijajo, proizvajajo in v tujino uspešno prodajajo svoje izume in inovacije, bomo kot družba na pravi poti."

{pgslideshow id=659|width=640|height=480|delay=3000|image=L}